

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 10P/201/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4622202183
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2023:4622202183.5

Uznesenie

Okresný súd Topoľčany vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: Z. C., nar. XX.XX.XXXX a O. C., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u otca, obe zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, deti rodičov - matky: R. C., rod. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XX, a otca: S. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX, právne zast.: Dudzík & Gerová, advokátske združenie so sídlom Škultétyho 1597/7, Topoľčany, IČO: 31872000, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d' u j e neodkladné opatrenie, ktorým u k l a d á matke povinnosť platiť výživné na maloletého O. C., nar. XX.XX.XXXX v sume 80 eur mesačne a na maloletého Z. C., nar. XX.XX.XXXX v sume 50 eur mesačne, ktoré bude povinná platiť vždy do 10-eho dňa v mesiaci vopred k rukám otca s účinnosťou od vykonateľnosti tohto uznesenia až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod spisovou značkou 10P/201/2022.

o d ô v o d n e n i e :

1. Doručením návrhu otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k mal. deťom C.: Z., nar. XX.XX.XXXX a O., nar. XX.XX.XXXX, bolo na tunajšom súde, dňa 18.10.2022, začaté konanie, ktoré je vedené pod spisovou značkou 10P/201/2022. Návrhom sa otec domáha zmeny rozsudku OS Topoľčany sp. zn. 9P/86/2019 zo dňa 03.10.2019 v časti zverenia, úpravy styku a výživného tak, že žiada zveriť maloleté deti do svojej osobnej starostlivosti, upraviť styk matky s maloletými tak, že matka je oprávnená sa s mal. deťmi stretávať každý párný týždeň v sobotu v čase od 10.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu v čase od 10.00 hod. do 18.00 hod. a určiť výživné v sume 120 eur mesačne na maloletého Z. a v sume 170 eur mesačne na maloletého O..

2. Aktuálne sa otec návrhom doručeným súdu dňa 30.01.2023 domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd do právoplatného skončenia konania vo veci samej sp. zn. 10P/201/2022 uloží matke povinnosť prispievať na výživu mal. O. sumou 120 eur a mal. Z. sumou 100 eur mesačne, ktoré bude matka povinná platiť vždy do 10-eho dňa v mesiaci vopred k rukám otca s účinnosťou od 01.11.2022 až právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod spisovou značkou 10P/201/2022. Návrh otec zdôvodnil tým, že na OS Topoľčany sa vedie konanie o úpravu práv a povinností k maloletým deťom do jeho osobnej starostlivosti, na základe toho, že existuje dôvodná obava, že matka je dlhodobým konzumentom drog - pervitínu. Vec je momentálne v štádiu znaleckého dokazovania za účelom zistenia závislosti matky. Maloleté deti boli neodkladným opatrením sp. zn. 10P/201/2022 zo dňa 31.10.2022 zverené do jeho osobnej starostlivosti. Neodkladné opatrenie nadobudlo vykonateľnosť dňa 31.10.2022. Osobnú starostlivosť o deti vykonáva osobne od 03.11.2022. Matka maloletých detí od doby, kedy sú u otca, mu neprispieva na výživu maloletých detí. Otec matku niekoľkokrát vyzval, že potrebuje prispievať na ich výživu, školské a mimoškolské aktivity. Postoj matky bol taký, že keď si otec toto zrealizoval, nebude prispievať nič. Matka na pojednávaní dňa 26.01.2023 potvrdila, že na výživu detí neprispieva. Preto otec podáva tento návrh. Uviedol, že pracuje v A. družstve P. s príjmom cca 800 eur. matka pracuje na dohodu v reštaurácii rýchleho občerstvenia O. s príjmom cca

500 eur. Taktiež je poberateľkou prídavkov na deti. Medzi základné mesačné výdavky maloletých detí patrí: 30 eur hokejový krúžok, 40 eur plavecký kurz, kredit pre deti 5+5 eur, internet 35,51 eur, elektrina 75 eur, plyn 103 eur, sporenie pre deti 35 eur, poisťka O. 28,75 eur, poisťka Z. 28,56 eur, obedy pre deti 72 eur, PHM 140 eur. Maloleté deti radi športujú, vozí ich pravidelne na krúžky niekoľkokrát do týždňa, zaobstaráva im všetko oblečenie, stravu a všetky potrebné náklady, ktoré maloleté deti vzhľadom k ich dospievaniu potrebujú. Vzhľadom k týmto výdavkom je nutné, aby bolo vydanie neodkladné opatrenie, kde bude matka zaviazaná hradiť časť výdavkov na maloleté deti formou výživného.

3. Podľa § 2 ods. 1 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP (zákona č. 160/2015 Z. z. - Civilného sporového poriadku), ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

7. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

8. Podľa § 328 ods. 2 vety prvej CSP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

9. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

10. Podľa § 360 ods. 1, 2 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

11. Podľa § 361 CMP, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

12. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

13. Potreba zabezpečenia ochrany maloletého dieťaťa vyplýva z ustanovení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine. Sleduje sa najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rodine. V zmysle uvedenej zásady je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava

pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Pod potrebou bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

14. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

15. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

17. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Z povahy neodkladných opatrení a aj úpravy rozhodovania o nich je zrejmé, že zákonom ustanovenou podmienkou na vydanie neodkladného opatrenia je potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov do toho času, než tieto budú upravené konečným rozhodnutím. Práve v konaniach zahájiteľných i bez návrhu treba vidieť nezanedbateľné rozdiely medzi konaním vo veci a konaním o neodkladnom opatrení, keď v konaní o neodkladnom opatrení je relatívne zvýšená miera zodpovednosti navrhovateľa neodkladného opatrenia najmä za osvedčenie nevyhnutnosti navrhovanej dočasnej úpravy pomerov. Je to tak i preto, že krátkosť zákonom ustanovenej lehoty na vydanie neodkladného opatrenia na základe návrhu účastníka prakticky vylučuje akékoľvek podstatnejšie vloženie sa súdu do problému než to, že sa overí spoľahlivosť navrhovateľom predložených podkladov a ich dostatočnosť pre navrhované riešenie. Tým sa práve konanie o neodkladnom opatrení vydávanom na návrh v konaniach zahájiteľných i bez návrhu líši nielen od konania vo veci (kde vykonávanie dokazovania súdom bez ohľadu na aktivitu účastníkov spravidla poskytuje dostatočný priestor pre zistenie všetkých rozhodujúcich skutočností), ale aj od konania o prípadnom neodkladnom opatrení vydanom bez návrhu samotným súdom (viď uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k.10CoP/34/2013 - 387 zo dňa 9. júla 2013).

19. Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov by bolo právo účastníka ohrozené. Nariadením neodkladného opatrenia navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z uvedeného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nie je teda skutkový stav zisťovaný v plnom rozsahu, ale rozhodujúce skutočnosti musia byť aspoň osvedčené. To však neznamená, že súd môže vydať neodkladné opatrenie len na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana alebo bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Toto ohrozenie osvedčeného nároku účastníka musí byť konkrétne, reálne a musí hroziť bezprostredne, keď existencia nároku ešte sama o sebe nie je dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako i osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

20. Súd po oboznámení s návrhom otca a s celým spisovým materiálom zistil, že súd pojednávanie zo dňa 26.01.2023 odročil na neurčito s tým, že do konania bude pribratý znalec z odboru psychiatria za účelom zistenia prípadnej závislosti matky a jeho vplyvu na schopnosť starať sa osobne o maloleté deti.

21. Pomery mal. detí C. O. a Z. sú aktuálne upravené uznesením č. k. 10P/201/2022-43 zo dňa 31.10.2022, ktorým súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne, do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod spisovou značkou 10P/201/2022, zveruje maloleté deti C. a to O., nar. XX.XX.XXXX a Z., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca.

22. Vzhľadom na to, že konanie vo veci samej nie je doposiaľ právoplatne skončené a v súčasnosti nie je možné určiť dobu, po ktorú bude ešte prebiehať a matka sa na výžive svojich maloletých detí nepodieľa, súd dospel k záveru, že návrh otca je dôvodný, že sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle návrhu otca, a preto uložil matke povinnosť, aby na maloleté deti platila výživné v nevyhnutnej miere, za ktorú súd považuje sumu 80 eur mesačne na maloletého O. a sumu 50 eur mesačne na maloletého Z., ktoré je matka s príhliadnutím na jej príjem schopná platiť s tým, že ho bude povinná platiť až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Určená suma nevyhnutného výživného zároveň podľa názoru súdu je postačujúca na pokrytie nevyhnutných nákladov na výživu maloletých detí, teda predovšetkým stravy, až do doby, pokiaľ nebude o výživnom rozhodnuté rozsudkom vo veci samej.

23. Na základe nateraz zisteného skutkového stavu preto súd mal osvedčenú bezodkladnú potrebu upraviť pomery maloletých detí, spočívajúcu v ohrození uspokojovania základných životných potrieb maloletých detí. Súd preto návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia ako dôvodnému vyhovel v rozsahu uvedenom vo výroku rozhodnutia.

24. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že všetky relevantné skutočnosti týkajúce sa starostlivosti o maloleté deti bude súd skúmať v konaní vo veci samej (o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom), v ktorom bude dostatok priestoru na vykonanie náležitého dokazovania za účelom stanovenia úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, ktorá bude v najlepšom záujme maloletých detí.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre, v troch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (musí v ňom byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí v ňom byť uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia

Toto uznesenie je vykonateľné jeho vyhotovením (§ 367 ods. 3 CMP).